

Ceny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 80 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Konto czekowe
P.K.O. Katowice 304.247

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Biuro wy-
dawnicze
KRAKÓW
Adres
dministracji
karni: S.
ul. Teatr
Telefon Re-
6-92, Admini-
4-97, Drukarni
Konto czekowe 304.247
P.K.O. Katowice

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuski tel. 16.

Sieć szpiegów niemieckich

Ofensywa na fortyfikacje Francji

PARYŻ, 11. 10. Akcja wywia-
dowa niemieckiego sztabu gene-
ralnego, przygotowującego plany
inwazji na terytorium francuskie,
skierowana jest w obecnej chwili
w dwu kierunkach: na Szwajcarję,
która ma stać się terenem wypadu
wojsk niemieckich na południe
Francji oraz na nowoczesny łań-
cuch fortyfikacji na wschodniej
granicy Francji.

Już podczas budowy fortyfika-
cyj nadreńskich prasa francuska kil-
kakrotnie podnosiła alarmy, iż
wśród robotników, wznoszących u-
mocnienia, znajdują się wysłannicy
niemieccy, że nawet niektórzy
kierownicy robót znajdują się pod
wpływami agentów niemieckich.

Pod wpływem tych alarmów prze-
prowadzano wielokrotnie „czystki”
wśród robotników, tak, że alarmy o
szpiegostwie na terenie fortyfikacji
na jakiś czas ucichły.

Ostatnio wypłynęło wśród szpie-
gów niemieckich nazwisko tajemni-
czej „pięknej Zośki”, niemki z po-
chodzenia, o której pogłoski głosiły,
iż jest głównym motorem akcji wy-
wiadowczej sztabu niemieckiego.
Zdolano ustalić nawet jej nazwisko:
Zofia Drozd.

„Piękna Zośka” szukała sobie
znajomości wśród żołnierzy, prze-
bywających na terenie fortyfikacji,
nakłaniając ich do wyjawienia roz-
maitych tajemnic wojskowych.
Wdziękami swemi zdobyła ona omo-
tać kawalerzystę francuskiego Re-
ne Plestona, który wykradł dla niej
model nowoczesnego francuskiego
karabinu maszynowego.

W chwili, gdy „piękna Zośka”
wręczyła dokumenty i plany kurje-
rowi szajki, niejakiemu Weberowi,
aresztowano ją w okolicach Saint
Aval. Na podstawie znalezionych
przy niej i przy Weberze doku-
mentów zarządzone zostaną dal-
sze aresztowania członków szajki.

W Boulay w Lotaryngji areszto-
wano pozatem kierownika robót for-
tyfikacyjnych, niejakiemu Schoppa,
który w sierpniu wydał w ręce agen-
tów niemieckich ważne dokumenty,
dotyczące tajników umocnień gra-

nicznych. Jak zdolano ustalić,
Schopp otrzymał wielkie sumy do
swojej dyspozycji, a za plan całości
fortyfikacji francuskich obiecano

mu pół miliona franków. Areszto-
wanie Schoppa przeszkodziło mu
w wykonaniu jego zbrodniczych pla-
nów.

Zamach na króla Rumunii

Karabinowa salwa do pociągu

BUKARESZT, 11. 10. Wielkie
wrażenie w stolicy Rumunii wywo-
łała wiadomość o zamachu na pociąg
dworski, którym jechał król Karol.

Pogłoski te okazały się o tyle
prawdziwe, że niedaleko Targovi-
ste nieznani sprawcy dali kilkana-
ście strzałów karabinowych do wie-
czornego pociągu pośpiesznego, któ-
ry jechał bezpośrednio przed pocią-
giem dworskim.

Policia przypuszcza, że zama-
chowcy wzięli pociąg pośpieszny za
pociąg królewski.

Policia w Targoviste zarządziła
w okolicy wielką obławę, w wyniku
której aresztowano kilkunastu po-
dejrzanym osobników.

Zastanawiające jest, że prze-
gląd wojsk, którego dokonać miał
król Karol, został odwołany.

Dramatyczne zajście między przewodniczącym sądu a Dymitro- wem w procesie o podpalenie Reichstagu

BERLIN, 11. 10. PAT. Na wste-
pie dzisiejszej rozprawy doszło
do ostrej sejsji między przewodni-
czącym senatu a Dymitrowem. Na
oświadczenie przewodniczącego w
sprawie wizji lokalnej, Dymitrow
chce złożyć oświadczenie, czemu
przewodniczący przeszkadza, zazna-
czając, że procedura nie przewiduje
możliwości składania deklaracji przez
podśądnych.

Gdy Dymitrow usiłuje mimo to
przemawiać, przewodniczący krzy-
rzy „Milczeć!” Wówczas Dymitrow
zrywa się, głośnie wołając, że wystę-
puje nie tylko jako oskarżony, lecz
również jako swój własny obrońca.
Przewodniczący wzburzony wstaje

z miejsca i oddala się wraz z sena-
tem.

Przez ten czas Dymitrow siedzi
na miejscu, zastanawiającą potrzasa-
jąc głową. Po powrocie przewodni-
czący ogłasza uchwałę senatu, wyda-
lającą Dymitrowa na czas nieogran-
iczony. Wówczas Dymitrow woła:
„Zrabowaliście mi prawo obrony”,
poczem zwracając się do adwokata
Teicherta, podaje mu kartkę mó-
wiąc: „Oto pytanie, które chciałem
postawić. Proszę, uczyni pan to za
mnie. Dr. Teichert z obrażoną mi-
ną odpowiada: „Dla czego pan tego
przedtem nie uczynił. Też obrońca”
i spoglądając na kartkę odrzuca ją
lekceważąco na stół.

Start 30 samolotów do Rumunii pod dowództwem pułkownika Rayskiego.

WARSZAWA, 11. 10. Jutro z
Okęcia o godz. 7-ej rano wystartu-
je 30 samolotów polskich do lotu do
Rumunii. Oficjalna eskadra składać
się będzie z 29 samolotów myśliw-
skich, konstrukcji ś. p. inż. Puław-
skiego. Na czele tej eskadry, zło-
żonej z pilotów wszystkich pul-
ków lotniczych, polecą plk. pil. inż.
Rayski. 30-ty samolot leci jako za-
pasowy.

Droga przebyta będzie w czte-
rech etapach: Lwów, Bolesławice,
Jassy i Bukareszt.

Co zawiera projekt ustawy o notariuszach

WARSZAWA, 11. 10. Na wzo-
rajszym posiedzeniu rady ministrów
przyjęty został projekt ustawy o
ustroju notarialnym. Ustawa ta,
opracowana na wzór ustawy adwo-
kackiej, ustala odpowiedzialność dy-
scyplinarną i zakres czynności no-
tariuszem może być tylko ten.

tarjuszów i wprowadza przepis, że
kto skończył lat 30, ma studia praw-
nicze, aplikację i egzamin notarialny

W dalszym ciągu ustawa ustala
organizację izb notarialnych, nad-
zór nad notariuszami, tworzy radę
notarialną itd.

Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. kapitana Lewoniewskiego.

WARSZAWA, 11. 10. Dziś ra-
no w kościele po Dominikańskim
odprawione zostało nabożeństwo
za duszę ś. p. kpt. Lewoniewskiego.
Na nabożeństwie, prócz rodziny tra-
gicznie zmarłego lotnika obecni byli
przedstawiciele lotnictwa cywilne-
go z pkt. Filipowiczem, ppłk. Kwie-
cińskim z ramienia Aeroklubu R. P.
oraz dyr. Seifertem przedstawicie-
lem polskich linii lotniczych „Lot”.

Naczelnik lotewskiego wy- działu lotnictwa w Warszawie

WARSZAWA, 11. 10. PAT. W
dniu dzisiejszym przybył samolo-
tem polskich linii lotniczych „Lot”
z Rygi naczelnik wydziału lotew-
skiego lotnictwa cywilnego, inż.
Janis Jerins. Gość lotewski przy-
był do Polski dla zapoznania się z
organizacją radiotelegrafii lotni-
czej, w szczególności, mając na ce-
lu zbadanie stacji goniometrycznej
przeznaczonej dla żeglugi powietrz-
nej. Inż. Jerins odwiedzić ma rów-
nież swą rodzinę zamieszkałą w
Łodzi.

Nowy wojewoda tarnopolski.

WARSZAWA, 11. 10. PAT. Z
dnem 10 bm. ustąpił wojewoda tar-
nopolski, p. Kazimierz Moszyński.
Stanowisko wojewody tarnopolskie-
go powierzono zostało ppłk. dyplom.
Arturowi Maruszewskiemu.

Katastrofa samolotu

NOWY JORK, 11. 10. Samolot,
należący do towarzystwa lotnicze-
go, utrzymującego komunikację po-
wietrzną pomiędzy Nowym Jor-
kiem a Chicago, z niewyjaśnionych
dotychczas przyczyn spadł i spłonął
w pobliżu miejscowości Chester.
ton.

7-miu pasażerów i pilot zginęli.

Trzy uduszone kobiety.

Zbrodnia właściciela kawiarni

SZTOKHOLM, 11. 10. Ludność
stolicy Szwecji poruszona jest ta-
jemniczą zbrodnią, wykrytą w mie-
szkaniu właściciela modnej kawiarni
ni Blomquista.

Jeden ze znajomych, przyszedł-
szy do Blomquistów, zastał mieszka-
nie otwarte, a w jednym z pokoiów
zwłoki żony Blomquista i jego dwu
córek. Wszystkie trzy były udu-
szone.

Dochodzenie policyjne wykaza-
ło, że zbrodni dokonał Blomquist.
Zbrodnia wywołała w mieście
wielkie wrażenie, ponieważ pow-
szecznie sądzono, że Blomquist-
owie żyją szczęśliwie i w najwięk-
szej zgodzie.
Zbiegł on samochodem.

Samobójstwo na stosie

RYGA, 11. 10. W Rzeżycy popeli-
niła niezwykle samobójstwo zamie-
szkała tam polka, 51-letnia Albina
Polakkowa, która niedawno straci-
ła męża i z tego powodu zamierzała
rozstać się z życiem.

Kilka dni temu znaleziono w le-
sie niedaleko jej folwarku zwęglone
zwłoki Polakkowej, która jak się
okazało, przygotowała sobie stos i
podpalwszy go, rzuciła się w pło-
mienię.

Z kraju i ze świata

O RATYFIKACJĘ POLSKO-FRANCUSKIEJ UMOWY O RENTACH GÓRNICZYCH.

WARSZAWA, 11.10. Organizacje robotników polskich we Francji zwróciły się do władz polskich o wszczęcie starań w sprawie ratyfikacji polsko-francuskiej umowy o rentach górniczych, podpisanej w dniu 31 grudnia 1929 r. Umowa ta ratyfikowana już została przez sejm polski w r. 1932, w marcu r. b. zaś ratyfikował ją również parlament francuski; pozostaje jeszcze jedynie ratyfikowanie umowy przez senat francuski. W związku z ostatnią wizytą min. Beka w Paryżu sprawa ta nie powinna napotykać na trudności.

POWRÓT POLAKÓW Z WYSP SOŁOWIECKICH.

Moskwa, 11.10. Zwolniono z wysp Solowieckich przedterminowo 345 więźniów, w tym 24 polaków, wśród których znajduje się również ks. Szlegiński, skazany na 16 lat ciężkiego więzienia. Z pozostałych zwolnionych 11 polaków ma wrócić do kraju.

ZBRODNIARZ RZUCIŁ SIĘ W OGIEŃ, KTÓRY PRZYGOTOWAŁ DLA SWOICH TEŚCIÓW.

WILNO, 11.10. W kolonii Gulbiny miny rzecznińskiej wydarzył się napaść, akt zemsty osobistej.

Do kolonii tej przybył bezrobotny Władysław Józefowicz, który podpalił zabudowania Wiktora Czernisa, wydzierzawione jego teściom Placzewiczom. Placzewiczowie mieli z Józefowiczem zatarg na tle wypłaty posagu. Ponieważ teściowie odmówili zaciągnięcia pieniędzy, ten podłożył w nocny ogień pod ich dom, licząc na to, że teściowie znajdą śmierć w ogniu. Stał się jednak w porę zauważyć niebezpieczeństwo. Kiedy zbrodnię zbieg zauważył wychodzących z planego domu teściów sam rzucił się w ogień, gdzie znalazł śmierć.

ODNALEZIENIE GROBÓW ŁUŻYCKICH W ŻABNIE.

TARNÓW, 11.10. Na gruncie miejskim w Żabnie pod Tarnowem, zakupionym przez kasę Stefczyka, w czasie kopania fundamentów pod budynek przy ul. Ofiarnościowej natrafili robotnicy w głębokości 1 m. w piasku na groby urnowe, które porobił w nadziei, że w nich znajdują się skarby. Grobów odkopano 10, z tego ocalały tylko 2 urny częściowo uszkodzone, które są wypełnione kośćmi. Urny mają kształt beczulki. Przez tego miały być na miejscu naczyń czernione i małe przystawki z uchem. Części metalowych nie zauważono.

Cmentarz należy odnieść do początkowej epoki żelaza z czasów t. zw. kultury halastackiej, a groby są typowo łużyckie. Ocalałe 2 urny znajdują się w przechowaniu w szkole powszechnej w Żabnie.

Prof. Czapkiewicz z Tarnowa, delegat grona konserwatorów, zawiadomił o odkryciu powyższego cmentarzyska akademię umiejętności w Krakowie.

WIELKI POŻAR MIASTECZKA SZARKOWSZCZYŃNA.

WILNO, 11.10. W nocy z 9 na 10 b. m. w miasteczku Szarkowszczyzna wybuchł groźny pożar.

Ogień powstał w domu handlarza Chaskiela Raskina, poczem przerzucił się na sąsiednie zabudowania. Ponieważ pożar wybuchł w nocy wśród zbudzonych ze snu mieszkańców powstała niesłychana panika.

Zamiast przystąpić do akcji ratunkowej ludność miasteczka straciła głowę i zaczęła wzywać ratunku. Nikt nie tylko zajęł się ratowaniem swojego dobytku. Zanim przybyła straż ogólna kilkanaście domów stało w płomieniach.

Pomimo nadludzkich wysiłków straży ogniowej pastwą pożaru padło 15 domów mieszkalnych, 6 sklepów z towarami oraz fabryka lemoniady i wody sodowej. Ponadto spaliło się 5 stodoł i stajnia. Na szczęście obito się 1 z ofiar w ludziach. Kilkadziesiąt osób pozostało bez dachu nad głową.

Przeszło 300 ofiar prowokatora ochrony.

Co mówi o przeszłości Sas-Harewicza sprawca zamachu na pułkownika żandarmerji.

Tak się dziwnie złożyło, że zdemaskowanie jednego z najniebezpieczniejszych prowokatorów dawnej carskiej ochrony, Sas-Harewicza, nastąpiło akurat w 25-tą rocznicę stracenia na stokach Cytadeli warszawskiej jednej z ofiar tego krwawego szpicla, wybitnego działacza niepodległościowego, ś. p. Józefa Montwila-Mireckiego.

Zdemaskowanie prowokatora nastąpiło zupełnie przypadkowo, w jednym z urzędów, gdzie Harewicz, nikomu nieznany, zajmował wcale niezłą posadę. Po ujawnieniu jego tożsamości, poczęto przypominać sobie dawniejszą działalność Harewicza, najpierw jako członka Organizacji Bojowej P. P. S., a równocześnie szpicla ochrony rosyjskiej, później jako jawnego już teje ochrony wyższego funkcjonariusza.

Ciekawe szczegóły z przeszłości Harewicza opowiada p. Ludwik Mostowski, ongiś instruktor organizacji bojowej P. P. S., a dziś kierownik P. U. P. w Włocławku.

Harewicza poznałem — opowiada p. Ludwik Mostowski — na jednej z konferencji partyjnych w Radomiu w roku 1907. Zrobił on na mnie od razu bardzo niekorzystne wrażenie. Powierzchnowość odrażająca: twarz naznaczona ironicznym grymasem, wargi wąskie i zaciśnięte, głos niemiłe brzmienie — słowem prawdziwy typ Judasza.

Wiedziony instynktem, w żadnym z zamachów terrorystycznych, w których brałem udział w Radomiu, starałem się bezpośrednio z Harewiczem nie stykać. Tembardziej, że — jak zauważyłem — już wtedy każda nasza akcja, o której poinformowany był Harewicz, nie udawała się i kończyła się ujawnieniem jej uczestników.

W roku 1908 zostałem aresztowany wraz z kilku innymi bojowcami wskutek ujawnienia naszych nazwisk przez sturutowanego w okropny sposób w ochronie bojowca P. P. S. — Józefa Derfla. W czasie śledztwa i podczas rozprawy w sądzie wojennym przekonałem się, że uprzedzenie moje do Harewicza było najzupełniej uzasadnione. Prowokator ten z całym cynizmem zeznawał na niekorzyść moją i moich towarzyszy, stwierdzając naszą przynależność do organizacji bojowej P. P. S.

Pomimo świetnej obrony i nadludzkich wprost wysiłków mecenasów Patka, Makowskiego, ś. p. Śmiarowskiego i ś. p. Landego, zostałem trzykrotnie skazany na karę śmierci przez powieszenie. Jeden z tych wyroków dotyczył dokonanego przeze mnie zamachu na policjanta rosyjskiego, drugi — zamachu na pewnego prowokatora, a trzeci — nieudanego zamachu na pułkownika żandarmerji Hofmana. Ten ostatni zamach miał miejsce w gabinecie pułkownika Hofmana gdzie w czasie śledztwa, porwałem rewolwer leżący na biurku i strzeliłem do indagującego mnie dygnitarza-żandarma. Niestety — rewolwer był nienabyty!

SAMOCHÓD PANCERNY W CZASIE POKAZU STRATOWAŁ TŁUM PUBLICZNOŚCI.

MADRYT, 11. 10. Z Melilli donoszą o wstrząsającym wypadku, jaki wydarzył się tam podczas pokazowych ćwiczeń zmotoryzowanej artylerji.

Samochód pancerny wskutek defektu kierownicy wjechał na zakręcie w tłum publiczności, zabijając na miejscu dwie osoby.

Kilkunastu widzów odniosło ciężkie obrażenia.

Te trzy wyroki śmierci zamieniono mi na dożywotnią katorgę wskutek odwołania na rozprawie sądowej przez Derfla poprzednich jego zeznań, wymuszonych torturami.

Wraz ze mną skazani zostali wówczas — również wskutek denuncjacji Harewicza — następujący bojownicy: Zdzisław Szenk (zmarł w czasie wojny), Marjan Muszalski, Władysław Jendrycha (już zmarły), Julian Łuszczyński (zmarł), Roman Piekarski (powieszony), Aleksander Tybel (powieszony), Protazy Krucek (powieszony), Chmielewski (12 lat twierdzy), „Rogow“ (powieszony) i Jerzy Grabowski (zmarł w katordze).

Po dziesięciu latach cierpień w straszliwej katordze rosyjskiej, wyzwoliła mnie stamtąd rewolucja rosyjska w marcu 1917 roku.

Co się dotyczy osoby Harewicza — mówi dalej p. Ludwik Mostowski — to

był on już raz zdemaskowany w roku 1929 w Białymstoku,

gdzie pod fałszywym nazwiskiem Ostrowskiego pracował w warsztatach kolejowych. Wówczas jednak skazany został jedynie na 2 tygodnie aresztu za używanie fałszygo na-

zwiska. Poprzednie jego zbrodnie uległy przedawnieniu.

Harewicz ma na swym sumieniu około 30 osób skazanych na śmierć, — w tem połowa straconych — oraz przeszło 300 osób skazanych na katorgę lub osiedlenie na Syberji.

Montwila-Mireckiego aresztował Harewicz osobiście w Warszawie w asyście agentów ochrony. Mówił mi o tem Montwil-Mirecki na przedśmiertnym naszym widzeniu się w X pawilonie Cytadeli warszawskiej, ułatwionem dzięki przychylnemu stanowisku wartowników żandarmerjskich.

Montwil-Mirecki żegnał się wtedy z nami, prosząc o opiekę nad swą matką. Ponadto udzielił nam pewnych wskazówek w sprawach Organizacji Bojowej P. P. S. Wreszcie oświadczył, że chociaż nie lubi pompatycznych scen, jednak przed śmiercią

wzniesie okrzyk: „Niech żyje niepodległa Polska!“

— co też istotnie wobec zorganizowanej na miejscu jego stracenia w komplecie ochrony, policji i władz sądowych uczynił.

Działo się to w dniu 9 października 1908 roku na stokach warszawskiej Cytadeli, gdzie Montwil-Mirecki zawisł na szubienicy.

RESTAURACJA I KAWIARNIA „WARSZAWIANKA“ w Sosnowcu, ul. 3 maja 15 — telef. 2-61, 11-43.

Najtańszy, pierwszorzędny lokal

w Zagłębiu

Nowouruchomiony dział kawiarniany poleca świeże i doskonale ciastka. Dział restauracyjny: obfity wybór tanich zakąsek i dań z maszyny. — Tanie gospodarskie obiady.

Codziennie dancing od godz. 20-ej, w niedziele i święta Five - Ocklock.

Gazy wojenne

znano już w średniowieczu i starożytności

Niemna nic nowego pod słońcem... Do niedawna sądzono, że gazy trujące zaczęto używać dopiero w XX stuleciu. Tymczasem okazuje się, że były one znane już w starożytności i w średniowieczu...

Już Thucydides w swojej historii wojny peloponeskiej opowiadał o pociskach wypełnionych siarczanem tlenem. Plutarch wspomina, że żołnierze Kwintusa Ceterjusza, podczas wojny hiszpańskiej, nagromadzili kupy ziemi z popiołem, którą kazali deptać koniom, aby przekształcać ją w pył. W parę godzin później wiatr porwał ten pył i zasypał nim dosłownie obleżone miasto. Żołnierze nieprzyjacielscy zostali oślepieni i wyczerpani przez napady niezwykle gwałtownego kaszlu. Po dwóch dniach musieli się poddać.

Tatarzy, w średniowieczu, stosowali już prawdziwe gazy duszące. Podczas bitwy pod Lignicą na Śląsku, dnia 9 listopada 1241 r. odnieśli oni zwycięstwo w ostatniej chwili, w sytuacji niemal beznadziejnej, jedynie dzięki zastosowaniu jakichś tajemniczych, duszących gazów. Opowiada o tem kronika miasta Lignicy.

Podczas wojny siedmioletniej, przy obleżeniu Świdnicy, na Śląsku, obie strony walczyły — prusacy i austriacy — również stosowały gazy wojenne. Fortecy broniły austriacy; ich szefem technicznym był francuski inżynier Grivaual, natomiast prusacy, którzy oblegali twierdzę, mieli na swojej służbie również francuskiego technika, nazwiskiem Le Fevre. Obaj inżynierzy stosowali podczas tych walk miny podziemne oraz broń gazową. Prusacy odnieśli zwycięstwo wła-

nie dzięki atakowi gazowemu.

Arabskie dzieła wojskowe zalecają używanie gazów usypiających, pochodzących ze spalania substancji zawierających opium. Leonardo da Vinci — największy znawca wojskowości owych czasów — również proponował stosowanie gazów, „pary arsenikowej“, aby w ten sposób uczynić przeciwnika niezdolnym do walki.

Słynny chemik austriacki, Rudolf Glauber, podczas wojny z Turcją, także wypowiadał się za stosowaniem broni chemicznej - gazowej. Pewien podróżnik włoski opowiada, że piraci chińscy wypełniali swoje pociski mieszaniną z terpentyny, siarki i ekskrementów, co wydzielalo tak nieznosny zapach, że zmuszało nieprzyjaciela do ucieczki.

Widzimy więc, że zastosowanie przez Niemców podczas wojny światowej — poraz pierwszy w r. 1915 — broni gazowej nie było wcale nowością. Podobnie nie był nowością wynalazek maski przeciwgazowej, którą zaczęto stosować zaraz potem, gdyż, jak okazuje się z historii, wynalazek ten liczy już... 150 lat! 21 marca 1784 r. żeglarz francuski Pilatre przedłożył Akademii Nauk pierwszy model maski gazowej.

Podobnie i broń powietrzna nie jest wcale dzieckiem XX stulecia. Jeszcze w r. 1849, podczas obleżenia Wenecji, austriacy zastosowali ją na wielką skalę. Puścili oni w kierunku miasta trzysta baloników, zawierających materiały wybuchowe, w nadziei, iż wznieci to liczne pożary, co zmusiłoby przeciwnika do kapitulacji lub odwrotu. Próba ta nie udała się jednak, gdyż wiatr pognał balony w innym kierunku.

R. W.

Sytuacja na Dalekim Wschodzie.

Gen. Niessel, b. szef misji wojskowej w Polsce (a w przedtem w Rosji, podczas wojny światowej), wytrawny znawca rosyjskich spraw wojskowych, omawia obecną sytuację na Dalekim Wschodzie.

Uważa on, iż jest ona pod względem strategicznym i politycznym niepomyślna dla Rosji. W razie konfliktu miałyby ona do przewożenia wojsk i żywności jedną tylko linię: kolej syberyjską, której zdolności przewozowe są bardzo ograniczone gdyż nie przekraczają czterech pociągów dziennie w każdym kierunku. Natomiast Japonia posiada w Mandżurji i Korei dobrze rozbudowaną sieć kolejową, która pozwoliłaby z łatwością zaopatrywać kilka armij japońskich w północnej Mandżurji, flota zaś japońska byłaby panią morza.

Kwatera główna sowieckiej armji Dalekiego Wschodu znajduje się Chabarowsku; dowódcą jej jest general Blücher, którego Niessel uważa za wartościowego dowódcę. Armia ta składa się z dwóch głównych ugrupowań: obszaru Nadmorskiego (Primorskaja Oblast, okolice Władywostoku) i kraju Zabajkalskiego.

W pierwszej stacjonuje 19-ty korpus armji, skoncentrowany koło Władywostoku, st. Razdzielnaja i Nikolska. Składa się on z 8 pułków piechoty, 4 kawalerji, ze 180 działami; posiada ponadto 3 pociągi pancerne, 40 tanków i 15 automitralszy. Jego oddziały techniczne składają się z bataljonu saperów i bataljonu chemicznego. Oprócz tego w grupie tej znajdują się 2 pułki komunistów cudzoziemskich: jeden koreański, drugi chińsko-koreański. W okręgu tym kwatrują również specjalne oddziały G. P. U., w tym pułk kawalerji G. P. U. przy kwaterze gł. w Chabarowsku (Blücher). Władywostok, zdaniem gen. Niessela, nie może być uważany za prawdziwą fortecę. Umocnienia jego nie zostały nigdy ukończone, fortecznej artylerji jest tam b. mało.

W Transbajkalji stoi 18-ty korpus, składający się z 9 pułków piechoty, 7 kawaleryjskich i 2 bataljonów mongolsko-buriackich ze 120 działami. Posiada on 45 tanków, 15 automitralszy i baon chemiczny. Przydzielony jest do niego silny oddział straży pogranicznej G. P. U. Na zachód od Bajkału również stoją silne oddziały wojskowe, należące do okręgu wojsk. Syberji zachodniej, rozmieszczone między Irkuckiem a Uralem. Mogłyby one wzmocnić, w razie potrzeby, armję gen. Blüchera, lecz trwałoby to dość długo jeśli wziąć pod uwagę obecny stan kolei syberyjskiej. Natomiast o wiele łatwiejsze do przerzucenia na pomoc Blücherowi byłby t. zw. Wojska Republiki Mongolskiej (Mongolja zewnętrzna), znajdujące się całkowicie w rękach Moskwy.

Armia ta składa się z 7-miu dywizyj kawaleryjskich, po dwie brygady każda, z 2-ch dywizyj piechoty, trochę artylerji ciężkiej i górskiej, a ponadto około 80-ciu lekkich tanków lub automitralszy. Zo-

stała ona zreorganizowana w r. 1929, wojskowo i politycznie, przez misję rosyjską, przydzielono do niej około 2.000 ochotników, komunistów rosyjskich, oficerów i specjalistów. W Urdze zostały utworzone szkoły wojskowe, oficerskie i podoficerskie, oraz szkoła awiacji.

Szczególną uwagę zwrócono na eskadry lotnicze. Liczą one, podobno, na Dalekim Wschodzie 250 aparatów, z tego 15 hydroplanów; armja mongolska ma 18 samolotów. Siły lotnicze sowieckiej armji D. Wschodu nie są zatem małe. Wielkie bazy lotnicze znajdują się w

Wierchneudinsku, Transbajkalji i Irkucku.

Gen. Niessel sądzi, że w razie konfliktu dowództwo sowieckie korzystałoby zapewne na wielką skalę z pomocy Chunchuzów, którymi posługiwali się Japończycy przeciwko Rosji w r. 1904—1905. Działaliby oni na tyłach armji japońskiej; jest to czynnik, o którym nie należy zapominać. Autor dodaje jednak, iż w miarę wzmacniania się rządu mandżurskiego, formowanie band chunchuzów będzie coraz trudniejszym zadaniem.

R. W.

Spadek bezrobocia na całym świecie.

Międzynarodowe Biuro Pracy w sprawozdaniu kwartalnym za lipiec, sierpień i wrzesień r. b. stwierdza poraż pierwszy od wybuchu kryzysu polepszenie się sytuacji na rynku pracy. Poprawa ta ma charakter poprawy trwalszej, nie przejściowej tylko.

Porównując sytuację obecną z sytuacją za ten sam czasokres roku ubiegłego, można stwierdzić dostrzegalną poprawę, zanotowaną przez statystykę w Niemczech, w Austrii, Belgji, Kanadzie, Chili, Danji, Francji, Anglii, Irlandji, Italji, Portugalji, Rumunji.

Natomiast stwierdzono wzrost bezrobocia w Austrii, w Bułgarji, Czechosłowacji, Jugosławji.

Tak więc w Niemczech liczone we wrześniu 1933 r. bezrobotnych 4.127.584 wobec 5.223.810 we wrześniu 1932 r.; w Austrii 291.224 bezrobotnych we wrześniu 1933 r. wobec 269.179 we wrześniu 1932 r.; w Anglii i Irlandji 2.458.744 bezrobotnych (1933) wobec 2.946.808 (1932); w Belgji 142.119 bezrobotnych (1933) wobec 169.411 (1932); w Danji 73.834 bezrobotnych (1933) wobec 92.451

(1932); w Holandji 140.598 bezrobotnych (1933) wobec 150.035 bezrobotnych (1932); w Szwajcarii 76.700 bezrobotnych (1933) wobec 89.700 (1932); w Czechosłowacji 226.943 bezrobotnych (1933) wobec 167.529 bezrobotnych (1932); w Australji 106.652 bezrobotnych (1933) wobec 124.068 (1932); w Kanadzie 32.000 bezrobotnych (1933) wobec 38.240 (1932); w Szwecji 81.914 bezrobotnych (1933) wobec 75.622 (1932); w Bułgarji 23.247 bezrobotnych (1933) wobec 13.795 (1932); w Chili 66.865 bezrobotnych (1933) wobec 97.595 (1932); we Francji 265.902 bezrobotnych (1933) wobec 298.479 (1932); na Węgrzech 52.351 bezrobotnych (1933) wobec 56.985 (1932); w Italji 824.195 bezrobotnych (1933) wobec 931.291 (1932); w Nowej Zelandji 52.169 bezrobotnych (1933) wobec 55.203 (1932); w Polsce 215.017 bezrobotnych (1933) wobec 218.059 (1932); w Portugalji 27.940 bezrobotnych (1933) wobec 42.666 (1932); w Rumunji 24.685 bezrobotnych (1933) wobec 33.679 (1932); w Jugosławji 11.170 bezrobotnych (1933) wobec 9.940 (1932).

Reorganizacja P. U. P. P.'ów pod hasłem oszczędności.

Gęsta sieć państwowych urzędów pośrednictwa pracy, czyli popularnie tak zwanych Puppów, poczynając od dnia 1 kwietnia 1934 roku zostanie znacznie przerzedzona.

Zamiast pięćdziesięciu kilku urzędów pozostanie

tylko 21

w miastach wojewódzkich i większych ośrodkach przemysłowych.

Urzędy te będą podporządkowane zarządowi funduszu bezrobocia w ten sposób, że prezes tego funduszu będzie szefem państwowego urzędu pośrednictwa pracy, a czynności zlikwidowanych urzędów pośrodkowania pracy obejmą zarządy obwodowe funduszu bezrobocia.

W związku z temi zmianami ministerjum opieki społecznej opracowało już stosowne rozporządzenia, które mają być ogłoszone około 15 października.

Cała ta reforma została podjęta, w celu osiągnięcia możliwie

jak największych oszczędności, co samo przez się należałoby uznać za powód dostatecznie ważny, tem bardziej, że działalność tych urzędów nie odpowiadała ich nazwie.

Państwowe urzędy pośrednictwa pracy stanowiły właściwie biura rejestracji bezrobotnych a rola ich w zakresie pośrednictwa pracy została owieczniona w licznych ane-

gdotach i niewielu doprawdy jest takich pracowników, którzy przy pomocy tych urzędów otrzymali pracę.

Świat pracownicy bez żalu przyjmie wiadomość o likwidacji tych urzędów, ponieważ

nie dawali one korzyści,

a wprost przeciwnie pozostawiają po sobie tylko przykre wspomnienia.

Trzeba uznać zatem, że reforma PUPP-ów w założeniu jest słuszną. Ale...

W urzędach tych zatrudnieni byli urzędnicy państwowi.

Wobec likwidacji 30 urzędów znaczna część tych urzędników, którzy nabyli prawa emerytalne

będzie zwolniona

i powiększy grono młodych emerytów, — część — będzie przeniesiona do biur obwodowych zarządów funduszu bezrobocia, ażeby tam dalej pełnić swe czynności.

Problematyczna ta oszczędność wygląda więc tak: wprowadzić urzędy przestaną istnieć i budżet państwowych urzędów pośrednictwa pracy zmniejszy się blisko o 60 proc., ale tem niemniej państwo nadal będzie ponosić wydatki na utrzymanie byłych urzędników tych urzędów, bądź jako emerytów, bądź jako urzędników funduszu bezrobocia.

Rozmaitości.

KONFERENCJA UNJI RADJOFONICZNEJ.

Od 4 do 13 bm. odbywa się w Amsterdamie konferencja międzynarodowej unji radjofonicznej, na której rozpatrywane będą kwestje podziału fal według planu opracowanego w Lucernie. Plan przyjęty w Lucernie ma wejść w życie 15 stycznia 1934 r. zatem konferencja obecna w Amsterdamie jest wstępem zastosowania w praktyce programu lucerneńskiego, w którym zainteresowane są wszystkie kraje reprezentowane w unji radjofonicznej.

MARCEPAN ZAMIAST PORCELANY.

Piekarz paryski Bouillot, wystawił w swoim sklepie ciekawą kolekcję naczyń z zastawy stołowej — talerzy, półmisek, karafek, sosjerek itp., wyrobionych z marcepanu. Zastawa ta ma tę wyższość nad porcelanową, że się nie tłucze, a jest tak samo nieprzejętna, jak tamta. Marcepan, z którego Bouillot wypala i wyrabia zastawę stołową, zmieszany jest z pewnemi chemikaljami, które nadają mu gładkość. Oczywiście jest to tylko ciekawostka obliczona na snobizm i dobrze wyphany portfel amatorów ekscentryczności.

ZAMEK — DETEKTYW NOWY NIE ZWYKŁY WYNALAZEK

Wliczbie eksponatów „Wystawy wynalazków pożytecznych” w Londynie zwraca uwagę „zamek — detektyw”, dokładnie wskazujący, czy kto przekroczył próg pokoju i czy wyszedł, oraz o jakiej godzinie?

Z pozorów przypomina najzwyczajniejszy zamek, posiada jednak zakonstruowany zwitek papieru, notujący automatycznie każde najmniejsze uchYLENIE drzwi.

Wchodzący do pokoju musi otworzyć zamek własnym kluczem dla zadookumentowania z jednej strony tożsamości, z drugiej — ewentualnego alibi. Drzwi nie otwierają się, kiedy okna po koju stoja otworem, co jest rękojmią bezpieczeństwa ze strony opryszków z zewnątrz.

LATAJĄCY HOTEL

W Niemczech przystąpiono niedawno do budowy nowego wielkiego Zeppelinu „L. Z. 129”, który zasługuje na nazwę „latającego hotelu”. Ołbrzym ten buduje się we Friedrichshafen. Rozmiarami swoje mi „L. Z. 129” przewyższać będzie wszystkie dotychczasowe sterowce: ma on 248 metrów długości, a zawartość gazu balonu wyniesie 190 tysięcy metrów sześciennych; ponadto budujący się ołbrzym, wyposażony będzie we wszelkie inowacje techniczne. Zewnętrzny wygląd sterowca będzie inny, niż dotychczasowych Zeppelinów.

Balon dźwigać będzie cały kompleks kabin i pokoiów, przypominających kajuty okrętowej; zajmują one dwa piętra. Okręt powietrzny będzie miał pokład o powierzchni 40 mtr kwadratów z promenadą. Sala jadalna na 38 miejsc, wielki hall, czytelnia oraz pokój do pisania — wszystko sprawia wrażenie hotelu lub okrętu. W środku sterowca znajduje się 25 obszerkich kabin sypialnych, jedno i dwuosobowych; mają one wodę bieżącą, zimną i gorącą. Na dole konstrukcji znajduje się kuchnia, pokoje oficerów i załogi, biuro stewarda, łazienki (nawet kąpać się będzie można w tym fruwającym hotelu), toalety i palarnia. Głównym materiałem, z którego zbudowano ten ołbrzym, jest duraluminium. Meble są wykonane z lekkiego metalu. Pokoje wymalowane na jasno na ścianach wiszą mapy planetarne, obrazy, ilustrujące historyczny rozwój statków napowietrznych i panorama drogi sterowca przedstawiona graficznie z perspektywy powietrznej.

Niedosięgnięte
ostrze
do goleń
wszędzie
do nabycia

Gł. Skład, Kraków, Wiślna 6 Drogerja.

Z działalności izby przemysłowo-handlowej w SOSNOWCU.

W sprawie robót, wzbronionych młodocianym i kobietom.

Onegdaj odbyło się, pod przewodnictwem radcy J. Wengrisa, posiedzenie komisji polityki socjalnej izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu, poświęcone rozpatrzeniu projektu rozporządzenia ministra o pieki społecznej o spisach robót, wzbronionych młodocianym i kobietom nadesłanego przez ministerjum opieki społecznej izbie sosnowieckiej do zaopiniowania. W posiedzeniu tem wzięli również udział przedstawiciele towarzystwa przemysłowców Zagłębia Dąbrowskiego i rady zjazdowej przemysłowców górniczych w Sosnowcu.

Projektowane rozporządzenie o spisach robót, wzbronionych młodocianym i kobietom, które ma zastąpić dotychczasowe przepisy, oparte jest na zasadach, umożliwiających bardziej elastyczne i dostosowane do potrzeb życia stosowanie zakazu przy robotach niebezpiecznych dla pracowników młodocianych i kobiet.

Rozporządzenie przewiduje możliwość udzielania zezwoleń na zatrudnienie młodocianych i kobiet przy wszelkich robotach wzbronionych. Projekt wychodzi z założenia, że udoskonalenie urządzeń technicznych pod względem bezpieczeństwa pracy — jest możliwe nawet przy robotach najbardziej niebezpiecznych i z uwagi na postęp techniki nie należy tutaj stosować sztywnych ograniczeń. Udzielanie takich zezwoleń jest zastrzeżone władzy centralnej ze względu na ich specjalny charakter i konieczność badania warunków pracy przez specjalistów, którymi głównie władza III instancji dysponuje.

Udzielanie zezwoleń na zatrudnianie młodocianych przy robotach wzbronionych celem odbycia nauki i praktyki nie jest obstarowane zbyt ostre rygozami, gdyż chodzi tu o wypadki dość częste i konieczne do przygotowania kadr wykwalifikowanych pracowników.

Podobnie zakaz zatrudniania kobiet ciężarnych przy robotach specjalnie dla nich wzbronionych dopuszcza wyjątki w tych wypadkach, kiedy przez zastosowanie dodatkowych urządzeń ochronnych można uniknąć niebezpieczeństwa przy pracy, a zastosowanie zakazu pozbawiłoby pracownicę środków do życia.

Załączone do rozporządzenia spisy robót, wzbronionych młodocianym i kobietom ułożone są według gałęzi przemysłu, grupując w działy ogólnym te prace, które mogą się powtarzać w różnych gałęziach pracy. Spisy te obejmują: roboty z zakresu kopalnictwa, roboty z zakresu przemysłu hutniczego i mechanicznego go przerobu metali oraz przemysłu maszynowego, roboty z zakresu przemysłu chemicznego, roboty z materiałami wybuchowymi, roboty przy odgazowywaniu suchej destylacji i wygaszaniu węgla, drzewa, torfu oraz roboty z zakresu przemysłu naftowego - rafineryjnego i gazów ziemnych, roboty z zakresu przemysłu włókienniczego, roboty z zakresu przemysłu papierniczego, roboty z zakresu garbarstwa i pokrewnych działów przemysłu, roboty z zakresu obróbki drzewa, roboty z zakresu przemysłu spożywczego, roboty z zakresu przemysłu odzieżowego i galanterijnego, roboty z zakresu budownictwa i melioracji, roboty z zakresu przemysłu poligraficznego, wyrobu czcionek i obić papierowych, roboty z zakresu użyteczności publicznej, roboty z zakresu komunikacji i przewozu, przemysł hotelowy, gastronomiczny o-

raz usług osobistych, roboty w zakładach widowiskowych, kabaretach i t. p.

Komisja polityki socjalnej izby sosnowieckiej, po zaznajomieniu się z opiniami zainteresowanych izb przemysłowo-handlowych oraz organizacji gospodarczych, ustaliła liczne poprawki do powyższego projektu rozporządzenia, domagając się skreślenia tych robót, które jej zdaniem nie mogą stanowić w żadnym wypadku niebezpieczeństwa dla młodocianych i kobiet.

Komisja, akceptując w zasadzie projekt powyższego rozporządzenia wypowiedziała się jednak za przeniesieniem kompetencji do udzielania zezwoleń na zatrudnienie młodocianych i kobiet przy robotach wzbronionych z ministerjum opieki społecznej na obwodowych inspektorów pracy, którzy z tytułu swego stanowiska są najbardziej zaznajomieni ze stanem urządzeń poszczególnych zakładów przemysłowych. Sprawę referował mgr. Schönborn.

Komisja ministerjalna na inspekcji robót publicznych w wojew. kieleckim.

Onegdaj odbyła się lustracja robót około obwałowania Wisły w Sandomierzu, w której wzięli udział minister komunikacji Butkiewicz, minister pracy i opieki społecznej Hubicki, podsekretarz stanu Lechnicki, wojewodowie Paciorewski i Rożniński, wojewodowie Bratkowski, b. minister Ciesław Klarner, posłowie Świeżawski i Krawczyński i senator Targowski.

Po zwiedzeniu robót członkowie komisji powrócili samochodem do Kielc, skąd rannym pociągiem odjechali do Warszawy.

W dniu wczorajszym przybył do Kielc dyrektor departamentu dro-

gowego ministerstwa komunikacji inż. Siła-Nowicki, który w towarzystwie wojewody Pacioreńskiego i wicewojewody Bratkowskiego zwiedził kamieniołomy państwowe w Zagnańsku. Jak wiadomo kamieniołomy zagnańskie dostarczają ogromne ilości różnego rodzaju materiału do budowy dróg w Polsce.

Ostatnio kamieniołomy te zaczęły produkować tak zwaną kostkę rodzimą, która znajduje coraz większe zastosowanie przy budowie dróg z powodu swej taniaści i wytrzymałości. W kamieniołomach tych zatrudnionych jest obecnie około 1.200 robotników.

Poszukiwania za zaginionym Rupalą nie dały dotychczas żadnego rezultatu.

Poszukiwania policji zagłębiowskiej jak również śląskiej za zaginionym Rupalą, urzędnikiem banku gospodarstwa krajowego, nie dały dotychczas żadnego rezultatu.

Policja ustaliła jedynie, że Rupala jeszcze w dn. 5 bm. znajdował się w Niwce u jednego ze swych kolegów, któremu opowiedział, że ma trudności finansowe i jedzie do

Mechowa, nie zdradzał jednak cech tej podróży.

Rupala prosił kolegi, aby nie mówił o jego planach nikomu.

Według krążących po mieście pogłosek, Rupala miał oświadczyć jednemu z kolegów, że jeśli nie postara się o pieniądze na zapłacenie weksli — to popełni samobójstwo albo ucieknie zagranicę i zapisze się do legji cudzoziemskiej w Marokko.

Niebezpieczny włamywacz w rękach policji.

Onegdaj na dworcu w Ząbkowicach w pociągu zdążającym do Krakowa, wywiadowcy policji śledczej spostrzegli jakichś trzech osobników, którzy zachowaniem się swem wzbudzili podejrzenie.

Gdy wywiadowca zwrócił się do owych podejrzanych osobników, chcąc ich wlegitymować, dwaj z nich zdobili się wywnąć z wagonu, trzeciego zaś wraz z 2 zegarami ściennymi, które miał przy sobie zatrzymano. Przy zatrzymanym znaleziono jeszcze wytrychy, żyłki do golenia i bilet kolejowy do Krakowa. Zapytany o nazwisko odpowiedział, że nazywa się Stanisław Matusa i jest mieszkającym Ostrowca Łomżyńskiego. Po dopro-

wadzeniu go jednak na posterunek policji przyznał się, że nie nazywa się Matusa tylko Julian Klusiński i mieszka stale w Warszawie. Do kradzieży zegarów nie przyznał się, oświadczając, że je kupił. Osobników, którzy siedzieli w wagonie w jego towarzystwie, a którzy zbiegli nie zna. Tak rzekomo wymownym i prawdziwym słowem Klusińskiego policja nie uwierzyła i zasięgnęła o nim opinii w wydziale śledczym w Warszawie, skąd nadeszła odpowiedź, że jest to znany złodziej - recydywista, karany kilkakrotnie za dokonanie kradzieży z włamaniem.

Klusińskiego osadzono w więzieniu.

Sensacyjne aresztowanie urzędnika sądu grodzkiego w Kielcach.

Onegdaj policja aresztowała urzędnika sądu grodzkiego w Kielcach, Laskowskiego, który będąc od dłuższego czasu w wielkich kłopotach finansowych miał przywłaszczać sobie z kasy większą sumę pieniędzy, z których nie umiał się wyliczyć.

Laskowski w drodze do prokuratora, idąc przez park w towarzystwie wywiadowcy, usiłował dobyć reolweru i popełnić samobójstwo.

Bliższe szczegóły ze względu na toczące się śledztwo trzymane są w tajemni.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dziś: Maksymiljana
Jutro: Kalikata p. m.
Wschód słońca: 6.1
Zachód słońca: 16.59

RADJO

WARSZAWA.

CCzwartek, 12 października.

7.00. Aud. poranna. 11.50. Program na dz. bież. 11.30. Codz. przegl. Prasy Polsk. 11.40. Plyty. 11.45. Kom. Min. O. Społ. 11.50. Plyty. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Plyty. 12.30. Dz. połudn. 12.35. Po rano szkolny z Filh. z Warsz. 15.20. Kom. gospod. 15.40. Tr. z Krak. 15.49. Nasze prawo do pracy. 16.55. Koncert z Wilna. 17.50. Kom. roln. 18.00. Zwycię 9 paźd. 1863 r. 18.20. Most p. Szaniaw. swo Sobieskiego pod Parkanami w dn. 20.00. Koncert w wyk. ork. Symf. P. R. aktualny. 19.40. Program na dz. nast. skiego. 19.05. Rozmaitości. 19.25. Odczyt 21.00. Skrzynka poczt. 22.00. Kom. sportowy. 22.10. Muzyka tan. 23.00. Kom. meteor. i kom. polic. 23.05. Muzyka tańeczna.

WARSZAWA.

Piątek, 13 października.

7.00. Aud. poranna. 11.50. Program na dz. bież. 11.30. Codz. Przegl. Prasy Polskiej. 11.40. Plyty. 11.45. Kom. Min. Op. Społ. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Plyty. 12.30. Dz. połudn. 12.35. Plyty. 15.20. Kom. gospod. 15.40. Kom. Państw. Urz. W. F. 15.45. Kronika harcowska. 15.50. Chwilka morska. 15.55. Plyty. 16.40. Przegl. wydawnic. 16.55. Koncert solistów. 17.50. Książka roln. 18.00. Odczyt z Wilna. 18.20. Muzyka lekka. 19.05. Rozmaitości. 19.20. Dekad. jechał w święto 19.25. Feljton aktualny. 19.40. Program na dz. nast. 19.45. Dz. wiecz. 20.00. Pogad. muz. 20.15. Koncert symf. z Filh. Warsz. 22.40. Kom. sport. 22.50. Muzyka tan. 23.00. Kom. meteor. i okm. polic. 23.05. Muzyka tan.

KATOWICE.

Czwartek, 12 października.

7.00. Sygnał czasu. 7.05. Gimnastyka. 7.20. Muzyka poranna. 7.35. Dz. poranny. 7.40. Plyty. 7.52. Chwilka gospod. stwa domowego. 11.30. Codz. Przegl. Prasy Polsk. 11.40. Plyty. 11.45. Kom. Min. Op. Społ. 11.50. Plyty. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Plyty. 12.25. Kom. gospod. 12.30. Tr. z Warsz. 15.30. Kom. gospod. 15.40. Muzyka lekka. 16.40. Odczyt z Warsz. 16.55. Koncert z Wilna. 17.50. Kom. harcowskie. 17.55. Plyty. 18.00. Tr. z Warsz. 19.05. Feljton sport. 19.20. Rozmaitości. 19.25. Odczyt z Warsz. 19.40. Program na dz. nast. 19.45. Dz. wiecz. 20.00. Koncert z Warsz. W przerwie Skrzynka poczt. 22.00. Tr. z Warsz.

Z Kielc.

(k) Sublokator za wymówienie nie szkani strzela do gospodarza. We wsi Koszary w pow. opatowskim doszło do krwawego zajścia na tle wypowiedzenia mieszkania między sublokatorem Piotrem Mochulą, a gospodarzem mieszkaniem Janem Brecką.

W czasie kłótni Mochula dobył reolweru i dwukrotnie strzelił do Breki, raniąc go lekko w głowę. Mochulę policja aresztowała.

(k) Włamanie do banku w Miechowie. Do lokalu banku spółdzielczego w Miechowie niewykryci dotąd sprawcy dokonali śmiałego włamania.

Złodzieje przy pomocy dobranych kluczy otworzyli kasę ogniotrwałą, skąd zabrali około 3.900 zł. w gotówce i biżuterię wartości 3.500 zł.

(k) Zerwał adwokatowi szyld. Eugeniusz Plebańczyk — adwokat zam. w Kielcach przy ul. Mickiewicza 8 za meldował, że onegdaj nocy nieznany sprawca zerwał mu jego szyld wartości 15 zł.

(k) Wieśniak ofiarą oszusta. Onegdaj Michał Kostrzelecki, zam. w Korwinie, pow. jedrzejowskiego, zameldował w komisariacie P. P., że we wrześniu br. Antoni Przemyski, zam. w Kielcach przy ul. Romualda nr. 32, poślubił od niego 20 zł. za co miał mu załatwić pewną sprawę u komornika II-go rowu sądu grodzkiego w Kielcach.

Przemyski jednak sprawy mu nie załatwił i zwrócił na odepłatę tylko 7 zł. zaś 13 zł. przywłaszczył sobie.

Z Zagłębia.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Teatr miejski w Sosnowcu daje dziś dawno oczekiwaną premierę szt. węgierskiego komedjopisarza W. Fodora p. t. „Mysz kościelna”. Sztuka ta obiega wszystkie sceny europejskie i dzięki swoim lądowiczajnym walorom scenicznym, cieszy się ogromnym powodzeniem. W roli tytułowej wystąpi ulubienica publiczności, pamiętna ze świetnej roli „Roxy” p. Joanna Sokołowska. W pozostałych rolach występują: pp.: Bystrzyński, Dąbrowski, Matuszkiewicz, Szagrański i Wzoreczkowski. Reżyseruje sztukę dyr. E. Szagrański. Nowe i ciekawe dekoracje skomponował p. J. Gołaszewski.

Czwartek, dnia 12 bm. godz. 20 m. 15 „Mysz kościelna”.
Piątek, dnia 13 bm. godz. 20 m. 15 „Mysz kościelna”.
Sobota, dn. 14 bm. godz. 20 m. 15 — „Mysz kościelna”.

Członkowie towarzystwa przyjaciół teatru korzystają z 30 proc. zniżki. Za pisywać się do towarzystwa trzycięć teatr można w Sosnowcu: w aptece mgr. M. Jagiellowicza, w firmie p. P. Kucharskiego, w firmie p. W. Czechowskiego, 3 maja, w kancelarii teatru miejskiego. Składka członkowska wynosi rocznie zł 10, półrocznie zł 5, kwartalnie zł 2.50.

PRZYJĘCIA DO PRACY I STRAJKI W BĘDZINIE.

Wczoraj podawaliśmy wiadomość, że polskie zakłady przemysłu cynkowego w Będzinie zawarły umowę na większy eksport blachy ocynkowanej, którą wysyłać będą do Egiptu i Chin.

W związku z tem dowiadujemy się również, że wobec otrzymania tak poważnego zamówienia, polskie zakłady przemysłu cynkowego w Będzinie będą mogły zatrudnić stale i na wszystkie dniówki, wszystkie stłich dotychczas pracujących robotników.

Onegdaj w Będzinie wybuchł strajk czeladników kuśnierskich, którzy żądają podwyżki od 2 do 15 zł. tygodniowo.

Fabryka drutu braci Klein w Dąbrowie przyjęła wczoraj do pracy 10 robotników.

— Osobiste. Kpt. E. Piotrowki, b. zast. dowódcy PKU w Sosnowcu objął stanowisko referenta w starostwie w Będzinie.

— Minister Duch wizytuje polski związek zawodowy pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu. W piątek dnia 13 bm. o godzinie 19.30 minister Duch zwiedzi gmach polskiego związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych, w Sosnowcu przy ul. Sienkiewicza 17a i będzie wraz ze swą świtą podejmowany przez zarząd główny związku.

— Konferencja z walcownią hr. „Renard”. Dziś o godz. 10 rano pod przewodnictwem insp. Rychłowskiego odbędzie się konferencja, w sprawie obniżki płac, dotyczącej 39 pracowników, których zarobki przekraczają 20 zł. dziennie.

— Zarząd sosnowieckiego oddziału PZZPP. i H. Rz. P. przystępuje do zorganizowania sekcji sportowej, obejmującej następujące sporty: tenisowy, motocyklowy, kolarski, narciarski, wędkarski i piłki nożnej.

Zainteresowani członkowie oddziału proszeni są o przybycie na zebranie organizacyjne, które odbędzie w piątek, dnia 13 bm. o godz. 19.30 w lokalu związku (Sienkiewicza nr. 17a).

— Wycieczka szkolna z Płocka w Zagłębie. Wczoraj bawiła w Dąbrowie wycieczka uczniów 8 klasy gimnazjum im. króla Władysława Jagiełły z Płocka. Wycieczka zwiedziła Hutę Bankową i miejscowe kopalnie. Po skromnym przyjęciu urządzonym w restauracji p. St. Wilczyńskiego wycieczka odjechała do Sosnowca zwiódzić kop. Piaski, skąd następnie uda się na Śląsk. Kierownikami wycieczki są prof. J. Kaliciński i prof. J. Karasiewicz.

Oberek stronnictwa narodowego w Zagłębiu

Jeszcze o wyborów daleko, jeszcze kukulka kuka na sośnie, a już endecja sosnowiecka gotuje się do podziału łupów z kadzi narodowej (endeckiej). — Z dobrze poinformowanego źródła donoszą, że na tajem, o północy, posiedzeniu, po złożeniu uroczystego słowa, przywódcy endecji rozdzielili pomiędzy siebie mandaty burmistrzowskie w Zagłębiu.

Byli komisarz policji przed rokiem 1926, p. Strzelecki, ma otrzymać stolec wójta w Koziegłówkach, w sąsiednim powiecie burmistrzostwo miasta Czeladzi przyjął łaskawie zechciał p. Artur Michel, z tem że założy filię banku Zagłębia w Czeladzi. Wójtostwo w gminie olkusko-siewierskiej, w stolicy Strzemieszyc Wielkich, obejmuje p. Farjaszewski, b. dyrektor kopalni „Flora”. P. Cwierk ma być prezydentem miasta Sosnowca i zastrzeżono mu, aby zakrzepił „Delahaja”. Prezydentem Dąbrowy będzie p. Smoleński, urzędnik tow. huta Bankowa. Dużą walkę stoczono o mandat prezydenta w Będzinie, wreszcie przez tajne głosowanie utrzymała się kandydatura p. Koziełskiego.

Jeszcze na niedźwiedziu skóra cała, a już panowie obwiepolacy dzielą się mandatami w samorządzie zagłębiowskim.

Magistrat dąbrowski przystępuje do budowy basenu kąpielowego.

Sprawa budowy basenu kąpielowego na kolonji Zielona w Dąbrowie, o czem niedawno pisaliśmy, stała się ponownie aktualną, a co najważniejsze, że jeszcze w bieżącym roku basen zostanie wybudowany.

Plan budowy basenu, który został przesłany do specjalisty, opiniodawcy inż. Stanisławskiego w Warszawie, w najbliższych dniach nadejdzie zpowrotem do magistratu. Pierwsze więc przygotowawcze roboty ziemne magistrat zamierza rozpocząć jeszcze w bieżącym tygodniu, aby wykończenie mogło nastąpić przed przymrozkami.

Z życia legjonu młodych Zagłębia Dąbrowskiego.

W lokalu komendy okręgu legjonu młodych odbyła się odprawa wszystkich komendantów obwodów z terenu pow. będzińskiego, olkuskiego i zawierckiego.

W odprawie wzięło udział 20 komendantów, którzy pod przewodnictwem kom. okręgu leg. St. Giersza, przy udziale seniora legjonu młodych wiceprezesa rady powiatowej BBWR p. R. Cholewickiego obradowali nad sprawami organizacyjnymi pracy wewnętrznej L. M. i stosunek L. M. do aktualnych zagadnień polityczno-gospodarczych.

Po referacie kom. Giersza, seniora p. prezesa R. Cholewickiego, szefa organizacji leg. J. Lengasa, zastępcy szefa pracy wewn. Cieplaka i inspektora okręgu leg. Karbicha, powzięto cały szereg uchwał w związku z realizacją ideologii L. M.

Samobójstwo ucznia oskarżonego o podrabianie świadectw szkolnych.

Onegdaj na stacji Kozłów w pow. miechowskim popełnił samobójstwo rzucając się pod pociąg Władysław Żelaśkiewicz, zam. w Książu-Wielkim.

Żelaśkiewicz w towarzystwie brata swego Tadeusza przybył na stację do Kozłowa, aby odjechać do Kiele na rozprawę sądową, gdzie miał stanać jako oskarżony o fał-

PIERWSZY MILJON

na Nr. 61.415

oraz 225.000,— na Nr. 5.351 100.000,— zł. na Nr. 107.462

100.000,— „ „ 112.612 75.000,— „ „ 33.687

jak również wielką ilość wygranych po
zł 20.000, 15.000, 10.000 i t. d.
padły w szczęśliwej kolekturze

W. KAFTAL i S^{ka}

KATOWICE, św. Jana 16

Zamówienia listowne załatwiamy odwrotnie
P.K.O. 304.761

To też wszyscy grają u KAFTALA

Losy I klasy 28-ej Loterii są już do nabycia

Wobec zmiany systemu gry, ciągnienie odbędzie się już
19 października b. r.

KAFTAL to synonim szczęścia!

11-LETNI CHŁOPIEC ODCIĄŁ UCHO KOLEDZE W MIŁOWICACH.

W ub. wtorek ul. Podjazdowa 3 w Miłowicach była terenem niebezpiecznej bójki wynikłej między 11 letnimi: Zygmuntem Królem i Ludwikiem Golusem, mieszkańcami Miłowic.

Chłopców wiązała serdeczna przyjaźń. Ostatnio wynikła między nimi kłótnia, w czasie której Król wydobyl z kieszeni nóż i pechnął nim Golusa w głowę, odcinając mu ucho.

Trzymające się na skórze ucho, lekarz musiał przypiąć specjalnymi spinaczami.

Król znany jest ze swego wojowniczego usposobienia, gdyż swego czasu chciał ugodzić nożem kolegę szkolnego. Zamiar ten w porę udermiono.

— Zebranie POW. w Sosnowcu. W dniu 15 bm. o godz. 10.30 rano, w Sosnowcu, przy ul. Wawel 1, odbędzie się walne zebranie członków placówki POW. Sosnowiec I i II.

Komenda placówki wzywa członków do bezwzględnej przybycia.

— Czyn godny naśladowania. Sędzia Jan Wiesław Raykowski złożył 300 złotych w obligacjach 6 proc. po życzyki narodowej na rzecz rozbudowy polskiej floty wojennej, przyczyniając się w ten sposób do obrony granic państwa polskiego.

Piękny ten czyn znajdzie niezawodnie licznych naśladowców.

— Odczyt o lotnictwie w Będzinie. Jutro o godz. 6-ej wiecz. w lokalu miejscowej świetlicy dla bezrobotnych (ul. Modrzejowska 86 w Będzinie) p. Wróblewski wygłosi odczyt pt.: „Ostatnie wyczyny lotnictwa polskiego”.

Odczyt ten organizuje koło przyjaciół świetlicy miejskiej dla bezrobotnych w Będzinie.

— Dwoje nieletnich dzieci uległo wypadkowi na ulicy w Czeladzi. Onegdaj w Czeladzi miały miejsce dwa nieszczęśliwe wypadki z dziećmi. Przez ementarz kościelny wracała do domu 9-letnia Helena Czekalska, która przy schodzeniu ze schodów wykręciła sobie nogę, tak, że musiano ją odwieźć do szpitala. Znacznie boleśniej wypadkowi uległ 14-letni Henryk Piaszczyk, zam. przy ulicy Bytomskiej, który padł ofiarą lekkomyślności swej kolegi - rówieśnika. Piaszczykowski podrzucano kij między nogi, wobec czego upadł na bruk, doznając złamania nogi. Nieszczęśliwego malca odstawiono do szpitala.

Z Zawiercia.

(z) Koncentracja związku strzeleckiego. W Niegowie odbyła się koncentracja oddziałów ZS. z rejonu Niegowa. W koncentracji wzięły udział oddziały ZS. z Mirowa Trzebniewa, Niegowy i Zarek w ogólnej ilości 120 ludzi. Komendantem koncentracji był pow. komendant PW. i W.F. por. Rutkowski.

Podobna koncentracja odbędzie się w Lgowie w dniu 15 bm. w której udział wezmą oddziały Z. S. Poraja, Piec Masłowski, Myszków, Koziegłowy.

(z) Wydział powiatowy zwiększa stan zatrudnienia. W przeciwieństwie do magistratu, który w tych dniach zwolnił z robót publicznych 120 robotników, wydział powiatowy zwiększył w tych dniach stan zatrudnionych przy robotach publicznych na terenie powiatu o 200 nowoprzyjętych bezrobotnych. Nowoprzyjęta partja ludzi za trudniona została przy robotach ziemnych na szosie ciągnięcej w kierunku powiatu będzińskiego. Prócz tego wydział powiatowy prowadzi intensywną pracę przy budowie drogi Mrzyglód — Zawiercie, otwarcie której prawdopodobnie nastąpi nie później jak w początkach listopada rb.

Pozatem wydział powiatowy prowadzi roboty ziemne na ementarzu przy kościele w Kromolowie, budowę szkoły powszechnej w Porębie oraz cały szereg innych robót poszczególnych ośrodkach powiatu.

(z) Manewry straży ogniowych. W niedzielę 15 bm. odbędą się w Koziegłowach manewry straży ogniowych dla rejonu Koziegłowy i Koziegłówki

„B. I. C.”

Bazar Jednolitych Cen

S. snowiec, ul. Modrzejska 22.

Jedynie najtańsze źródło zakupów w Zagłębiu.

Oglądanie nie obowiązuje do kupna. Olbrzymi wybór wszelkich towarów do wszelkiego użytku.

Ogłaszajcie się w „Expresie Zagłębia”.

Dziś wyrok w sprawie nadużyć w sądzie grodzkim w Wolbromiu.

Przez cały wczorajszy dzień ciągnął się zapowiadany proces przeciwko b. asesorowi sądu grodzkiego Władysławowi Welkemu i sekretarzowi tego sądu, S. Baranowi.

Jak już podawaliśmy, oskarżeni są oni o nadużycia, sięgające kilku tysięcy złotych, powstałe przez niekasowanie znaczków sądowych na dokumentach, oraz nieprzelewanie wpływów pieniężnych do kasy.

Rozprawie przewodniczył sędzia okręgowy p. Sadkowski, wotowali sędziowie pp. Czaplicki i Malinowski, oskarżał prokurator Garliński. Obronę wnosili adw. Sokółski i Benkiel z Warszawy.

Sprawa nie wzbudziła wielkiego zainteresowania, tak że audytorjum składało się przeważnie z członków palestry i rodzin oskarżonych.

Oskarżeni do winy się nie przyznali. Na wstępie rozprawy zabrał głos oskarżony Welke, który odpierając stawiane mu zarzuty w akcie oskarżenia, wskazywał jako na winowajcę współoskarż. Barana. Twierdził on, iż brak kilku tysięcy złotych nie mógł powstać w okresie spenia nia przez niego funkcji jako kierownika sądu w Wolbromiu, gdyż wpływ sądu nie przekraczały miesięcznie tysiąca złotych, on zaś sprawował swój urząd niecałe dwa miesiące uzasadniał następnie brak nadzoru nad podległym mu urzędnikiem tem, iż poznał Barana jako uczciwego i statecznego człowieka, cieszącego

się dobrą opinią jego byłych przełożonych. Braki zatem, według domniemania oskarżonego Welkego musiały powstać przed objęciem urzędowania przez niego, co zaś do protokołu zdawczego odbiorczego, który podpisał biorąc na siebie odpowiedzialność, oświadczył, iż podpisał go „grzecznościowo”, nie sprawdzając stanu kasy.

Z kolei składał wyjaśnienia oskarż. Baran, który przeciwstawiając się wywodom Welkego, tłumaczył, że nadużycie dopuścił się dlatego, gdyż Welke, jako kierownik sądu domagał się od niego coraz większych pożyczek, i oczywiście ich nie zwracał. Stąd powstały braki, których w rezultacie obaj, mimo późniejszych starań, pokryć nie byli w stanie.

Następnie badano świadków, którzy zeznania, przerywane drastycznymi momentami wobec wzajemnego oskarżania się obu współwinnych, trwały cały dzień.

Późnym wieczorem zabrał głos prok. Garliński. Prokurator popierał oskarżenie, co do obydwóch oskarżonych. W końcu przemawiała obrona i oskarżeni, z których Welke prosił o ponowną ekspertyzę ksiąg sądowych w Wolbromiu. Ponieważ ekspertyza taka była już przeprowadzona i w wyniku jej Welke znalazł się na ławie oskarżonych, sąd zdecydował kwestję tę rozważyć przed ogłoszeniem wyroku, co nastąpić ma dziś o godz. 2 popoł.

Morderczy strzał do dziecka

Tragiczny wypadek pod Ojcowem.

Około 1 popołnoy wczoraj do ogrodu gospodarza Michała Leśniaka w Kawiorach pod Ojcowem za kradli się amatorzy śliwek. Na szczekanie psa, przebudziła się rodzina Leśniaka i wyszła do sadu, celem przepędzenia złodziei. Spotkali się jednak z protestem, gdyż oprócz wymyślań i przekleństw, zaatakowano ich kamieniami tak, że Leśniakowie musieli się schronić

do mieszkania. W izbie ktoś z Leśniaków otworzył okno, w tej chwili jednak od strony ogrodu padł strzał rewolwerowy i kula ugodziła śmiertelnie 5-cio letnią dziewczynkę. Zofję Cieślównę, leżącą w kołysce.

Kula roztrzaskała dziecku klatkę piersiową, wskutek czego śmierć nastąpiła natychmiast.

Sprawcy zbiegli. Dochodzenie prowadzi policja z Ojcowa.

Z Olkusza.

(ol) Za „polskiego psa”. W dniu wczorajszym został usunięty z gimnazjum męskiego w Olkuszu, uczeń 8 kl. Szapsa Wolfin za użycie obraźliwych wyrazów w stosunku do swego kolegi: „Ty polskie psie”.

(ol) Zawodnicy z okręgowego zjazdu w Pilicy. Na skutek orzeczenia sądu konkursowego i weryfikacji przez związek okręgowy straży pożarnych w Olkuszu, wyniki niedzielnych zawodów okręgowych w Pilicy są następujące: w ćwiczeniach alarmowych I m. zdobyła straż z Będkowie (24 p.), II m. z Woli Libertowskiej (23 p.) i III m. z Soley (22 p.); w rozwiązaniu zadań taktycznych na modelach i I m. p. Bol. Studziński z Woli Libertowskiej (21 p.), II m. Jan Szostek z Będkowie (17 p.), III m. p. Jan Witkowiec z Soley (17 p.) i w ogólnej klasyfikacji: I m. straż z Woli Libertowskiej (136 p.), II m. z Soley (71 p.) i III z Będkowie (69 p.).

(ol) Pożar. Onegdaj wskutek zaprószenia ognia wybuchł pożar w Małoszyczach gm. Zarnowiec, niszcząc stodołę wraz ze zbożem Jana Dąbrowskiego.

Z POSIEDZENIA SEKCJI GÓRNICZEJ IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W SOSNOWCU

We wtorek, dn. 10 października br. odbyło się w izbie przemysłowo-handlowej w Sosnowcu posiedzenie sekcji górniczej.

Po ustaleniu przez sekcję listy kandydatów ze strony przemysłu górniczego Zagłębia Dąbrowskiego na ławników kolegium górniczego — w skład którego wchodzi: prezes, jeden lub kilku wiceprezesów i potrzebna ilość wotantów oraz ławników — została rozpatrzona sprawa kodeksu zobowiązań, przyjętego przez kolegium uchwalając komisji kodyfikacyjnej R. P. w dniach 23 — 27 czerwca rb.

Wreszcie została poruszona sprawa prac wykonywanych względnie projektowanych do wykonania przy pomocy funduszu pracy.

POWIESC.

224

I miał wkrótce znaleźć się w obecności tego dziecka umierającego, które baronowa de Garennes, jego siostra i Filip, jego siostrzeniec, podle truli! Tak myślał przynajmniej.

Niewypowiedziana boleść opłaniała go, torturowała w straszliwy sposób, lecz przysięgał sobie udawać spokój, gdy w mózgu wrzała burza. Przybyli na brzeg Marny po przejeździe mostu.

— Tam pójdziemy — rzekł Raul półgłosem, wskazując na mur, oddalający się od drogi do holowania. Jednocześnie wszedł na zoraną ziemię.

Doktor Gilbert szedł za nim.

Wkrótce przybyli do palisady, opartej o słup, który poprzedniej nocy służył panu de Challins do dostania się na wierzchołek muru.

— Tutaj możemy się dostać do parku — rzekł młody człowiek.

— A więc dalej.

— Ależ zaledwie jest wpół do jedenastej.

— Cóż to szkodzi? Kto wie, może będzie lepiej, że przyjdziemy wcześniej. Wskaż mi drogę.

Raul, pomagając sobie palisadą, wskoczył na szczyt słupa, a stąd na mur, poczem zniknął wewnątrz parku.

Doktor wkrótce z nim się połączył, dając dowody siły i zręczności, niegodzącej się, jakby się zdawało z powierzchownością starca.

Kiedy znalazł się w parku, zbliżył usta do ucha Raula i wyszeptał: — Bądź moim przewodnikiem.

Raul, postępując z nadzwyczajną ostrożnością, aby stłumić odgłos kroków, szedł aleją, idącą równoległe do muru, odgraniczającego park.

Doktor szedł za nim.

Na pierwszym zakręcie ujrzeni okna oświecone w głównym korpusie willi.

Pan de Challins wtedy, kierując się na lewo i zdawając jeszcze ostrożności, znalazł się wkrótce ze swym towarzyszem po za klombem, znajdującym się naprzeciwko pawilonu dodatkowego.

— To tam! — rzekł, wskazując ręką pawilon.

— Milczenie! — szepnął Gilbert — słyszę coś.

Obaj zamilkli i pozostali nieruchomi, na wpół pochyleni po za klombem.

Drzwi willi otworzyły się. Wśród ciemności ujrzeni sylwetkę jakiegoś człowieka.

— To Filip — wyszeptał wicehrabia z gestem zadziwienia. Gilbert nie rzekł.

Filip, gdyż to on był rzeczywistym, zwolna skierował kroki ku pawilonowi, zamieszkałemu przez Gabrięle.

Zbliżywszy się do drzwi, zatrzymał się i czekał.

Serce Gilberta biło tak, że o mało mu nie rozerwało piersi.

Krew uderzała mu do głowy i straszny gniew zaczynał wrzeć w mózgu.

Raul paznokciami darł sobie ciał.

Nagle oszklony korytarz, łączący pierwsze piętro pawilonu z korpusem domu, zajaśniał światłem.

Ukazała się baronowa de Garennes, trzymająca w ręku świecę, której płomień chwiał się, rzucając dziwne refleksy na ostre rysy jej twarzy.

Zwolna przeszła korytarz, zbliżyła się do drzwi Gabrięli, schyliła się i słuchała przez kilka sekund.

Pan de Challins i Gilbert śledzili ją wzrokiem.

Nakoniec oparła rękę na klamce i zniknęła w pokoju.

Filip stał ciągle nieruchomy na dole przy drzwiach pawilonu.

Raul i Gilbert wstrzymywali oddech.

Odległość najwyższej dziesięciu kroków przedzielała ich od barona.

Nagle drzwi pawilonu otwarły się po cichu i ujrano baronową.

Pan de Garennes wszedł, pchnął tylko drzwi za sobą, nie zamykając ich zupełnie.

Narzęczony Gabrięli i Gilbert szybko zbliżyli się. Przez niedomknięte drzwi oczy ich mogły objąć pokój, który już znany.

Ujrzeni baronową, wlewającą w filiżankę mleko z butelki, stojącej na stole, potem wyjmującą z kieszeni mały flakonik.

— Co ona chce uczynić? — szepnął Raul.

Doktor ścisnął mu ramię, aby nakazać milczenie.

Pani de Garennes odkorkowała flakonik.

Filip wziął go z jej rąk, potem butelkę stojącą koło mleka i zawierającą miksturę przepisana przez doktora Laubet, wlał dwie łyżeczki z tej flaszki do filiżanki z mlekiem, następnie pochylił mały flakonik i zwolna wpuścił trzy krople.

Dreszcz przeszedł po skórze Gilberta.

Raul drżał na całym ciele.

— Wątpisz jeszcze? — zapytał go doktor, bardzo cichym głosem.

Młodzieniec uczynił ruch, jakby się chciał rzucić do środka pawilonu.

d. e. n.

Kłótnie żydowskie w Czeladzi.

Ortodoksi zerwali ze ściany synagogi kalendarz palestyński.

Przed kilku dniami w synagodze żydowskiej w Czeladzi doszło do niezwyklej sceny, wynikłej na tle nieporozumień partyjnych między ortodoksami a sjonistami.

Przed modlitwą, kiedy zebrano się w bóżnicy spór modlących się, przedstawiciel ortodoksów Chaim Buchsrajber wszczął kłótnie z przeciwnym mu obozem i zdarł ze ściany kalendarz palestyński, wywieszony przez sjonistów.

W bóżnicy zawrzało. Wśród ogólnych krzyków i hałasów doszło do niebywalej awantury, w czasie której czestowano się nawzajem pięściami. Awantury w bóżnicy będą przedmiotem rozprawy sądu rabackiego, który w Czeladzi budzi zrozumiałe zaniepokojenie.

—:O:—

Nieludzki dozorca kopalni „Klimontów”

Kulą rewolwerową sam wymierzył sprawiedliwość.

Teren kopalni „Klimontów” był widownią niesłychanego wybryku, zatrudnionego na tej kopalni dozorca 45-letniego Jana Mazura, mieszkającego w Klimontowie.

Mazur, spotkawszy na zwalach bezrobotnego Wincentego Bagińskiego, który chciał wygrzebać trochę węgla, wyrzuconego jako nieużytek, kazał mu zbierać już węgiel wysypać z powrotem na zwaly.

Bagiński prosił się i tłumaczył, iż nie ma nawet na zagrzenie w domu skromnego posiłku, niestety twardy dozorca obstawał przy swoim, wręcz na katoryczną odmowę bezrobotnego, iż mozołnie zbieranego węgla nie zwróci, wyjął z kieszeni rewolwer i strzelił.

Strzał niefortunnie dozorca był celny. Bagiński trafiony w głowę, przewrócił się na ziemię.

Mazur, widząc co uczynił, uciekł się wówczas do fortelu i chcąc upozorować, iż został sam napadnięty, zaczął wołać: „Nie strzelaj do mnie!” Trik się nie udał i sprawcą bestialskiego czynu zainteresowały się władze policyjne.

Wczoraj Mazur stanął przed sądem okręgowym w Sosnowcu. Podczas rozprawy wyszło na jaw, że istotnie między dozorcą, a bezrobotnym w pewnej chwili doszło do bójki, podczas której Mazur użył broni, wobec czego sąd uznał Mazura winnym jedynie przekroczenia ochrony koniecznej i skazał go na rok więzienia.

—:O:—

TEATR POLSKI W KATOWICACH

Kierownictwo gościnnych występów opery warszawskiej zapowiada na wtorek dn. 17 bm. o godz. 20 operę G. Verdi'ego „Bał maskowy” z udziałem m. in. komitetu primadonny Franciszki Płatek, którą zaliczają do rzędu najwybitniejszych sopranów dramatycznych. W roli Amelii, Ulrykę śpiewa Ada Senkowska, hr. Ryszarda Adam Dobosz, Renata zaś Eugeniusz Maj, dyryguje Jerzy Siliński; reżyserja: Adam Dobosz, kier. org.: Leon Wiener.

—:O:—

CZY WIECIE, ŻE...

— Celnicy paryscy odkryli znaczłą ilość 10 kg. kokainę w walizce krabów nadanej z Holandii dla jednej z restauracji paryskich.

— W Czechosłowacji istnieje 2000 kinematografów, a w tej liczbie dziewięć tysięcy — 750.

— W Anglii oddano do użytku Floty lotniczej wojskowej 12 nowych samolotów pocigowych, które rozwijają szybkość 320 km. na godzinę i w ciągu 10 minut wzbijają się na wysokość 6000 mtr.

Tajemnicze morderstwo w willi.

Tragiczna wycieczka. — Śmierć śpiewaka. — Falszywy wywiadowca. — Student - morderca?

Jedną z najdziwniejszych zagadek kryminalnych ma obecnie do rozwiązania policja amerykańska.

Rozpoczęło się od tego, że znany śpiewak William Lambert został zamordowany. Wszczęto niezwykle energiczne śledztwo, przyczem obraz dokonanego przestępstwa odtworzyła narzeczoną zamordowanego, miss Robertson.

A oto szczegóły: Pewnego dnia Lambert w towarzystwie narzeczo-

nej wyjechali na wycieczkę autem. Na jednej z ruchliwszych ulic wskoczył do auta zamaskowany mężczyzna, który polecił zmienić kierunek jazdy i udać się na posterunek policji. Młodej parze wystarczyło, że zamaskowany mężczyzna przedstawił się

jako detektyw.

Lambert odstąpił miejsca przy kierownicy i wywiadowca wystąpił w roli szofera. Auto pognęło z

szaloną szybkością. Narzeczeni zauważyli, że wywiadowca nie jedzie do miasta, lecz zdąża za jego granicę.

Po upływie pół godziny auto zatrzymało się przed willą. Trójka wysiadła, poczem wywiadowca wprowadził ich do pokoju. Złodej dobywszy rewolweru nieznajomy, w dalszym ciągu nie zdejmując maski, zażądał wydania pieniędzy. Lambert podał portfel.

Scenie tej przyglądała się przełożona Robertson.

Stała od mężczyzny w odległości około 10 mtr. to też nie mogła dosłyszeć rozmowy, prowadzonej półgłosem przez nich.

Trwało to około 3-ch minut, gdy niespodziewanie rozległy się 3 strzały rewolwerowe. Lambert, trafiony w pierś i biodro, zwałił się na podłogę.

W tym momencie tajemniczy morderca odezwał się do śmiertelnie bladej Robertson:

„Może pani iść po doktora!”

Robertson, poprosiła bezwiednie skierowała się do drzwi, a gdy wróciła po upływie 15 minut w towarzystwie lekarza, na podłodze leżały zwłoki Lambert. Morderca znikł.

W czasie oględzin zwłok stwierdzono, że w zaciśniętej ręce Lambert tkwił... skradziony portfel. Przy zwłokach znaleziono skórzane rękawiczki i

czarne okulary.

Przedmioty te zabrano, poddano skrupulatnym badaniom i w ruch puszczono całą maszynę śledczą.

W dwa dni później ustalono ponad wszelką wątpliwość, że rękawiczki i okulary są własnością studenta, a jednocześnie znanego piłkarza Clarence Higinboota, zamieszkałego w pobliżu willi, gdzie rozegrał się

tajemniczy mord.

Opinia o Higinboot wypadła jak najlepiej. Do mieszkania jego udali się jednak wywiadowcy (już prawdziwi!), celem przeprowadzenia dochodzenia.

Jakież było ich zdziwienie, gdy stwierdzili, że Higinboot jest nieobecny już od kilku dni. Natychmiast wysłano za nim listy gończe, ale dotychczas nie ustalono miejsca pobytu Higinboota.

Czy istotnie Higinboot jest zabójcą Lambert? Raczej nie. Czy więc tajemniczy, zamaskowany „wywiadowca” zamordował i Lambert i Higinboota? Ale i ta hipoteza nie opiera się na

„murowanych” przesłankach.

Niemniej tajemniczo przedstawia się i motyw zbrodni. Ponad wszelką wątpliwość ustalono, że nie miał tu miejsca mord rabunkowy.

Więc co? Zemsta? Zazdrość? Policja głowi się bezskutecznie nad rozwiązaniem ponurej zagadki, ale jeśli wolno przypuszczać i ta sprawa, wśród powodów innych „wielkich morderstw”, utonie w mrokach niepamięci.

HUMOR

AMATOR ŻYCIA.

— Lubie ogromnie pewną dorę niebezpieczeństwa w codziennych wydarzeniach życiowych.

— Aha, to dlatego je pan groszek nożem?

HIERARCHJA.

— Ile kosztuje ten bernadyń?

— Dwieście złotych.

— A jamnik?

— Czteryście.

— Rulererek?

— Sześćset.

— Powiedz mi pan w takim razie, co będzie mnie kosztowało, jeśli wcale nie kupię psa?

Województwo Kieleckie na czele polskiego szybownictwa.

Nowe szybowisko pod Pińczowem.

Do rzędu szybowisk polskich, obok Bezmiechowej i Polichna, przybyło nowe szybowisko żaglowe pod Pińczowem. Ustalono, że wzgórza pińczowskie nadają się do lotów żaglowych przy wiatrach północnym, południowym i zachodnim. Jest to jedyne dotychczas w Polsce szybo-

wisko posiadające tak sprzyjające warunki.

Jak więc widzimy, jest to już drugie szybowisko w województwie kieleckim. Dumni możemy być, że ziemia kielecka kroczy na pierwszym miejscu w rozwoju polskiego szybownictwa.

Bez taktu i umiaru.

Dziwaczne pomysły reklamy amerykańskiej.

Wiele już pisano o reklamie amerykańskiej. Chwali się ogólnie jej różnami i pomysłowością, ale obok tych zalet wykazuje ona nader często brak elementarnego taktu i umiaru, popełniając jaskrawe wykroczenia przeciw dobremu smakowi.

Można na przykład zaobserwować taki obrazek: przez ulicę Nowego Jorku przeciąga kondukt pogrzybowy, poprzedzany wrzaskliwą orkiestrą. Za powozem z trumną w otwartym samochodzie jedzie młoda kobieta w ciężkiej żałobie i osten tacyjnie lamentuje. Od czasu do czasu, w najbardziej ruchliwych miejscach, kondukt pogrzebowy zatrzymuje się i dwóch ludzi rozwija olbrzymi transparent, na którym można czytać ogłoszenie któregoś z towarzystw ubezpieczeniowych. „Pani X... oplakuje swego męża: jej bóg nie byłby tak wielki, gdyby zmarły ubezpieczył się w naszym towarzystwie. Ubezpieczajcie się na życie u nas”.

Inny trick reklamowy: w wielkim magazynie mód obnoszą przed publicznością na noszach młodą i piękną kobietę, trupio bladą. Natu-

ralnie wszyscy zapytują z przejęciem, co za nieszczęście ją spotkało. Wówczas szef działu reklamowego magazynu mód ryczy przez tubę: „Nadzwyczaj korzystne ceny w rejonie naszych nowości dotęgo stopnia zdumiały naszą klientkę, że zemdlą”.

Reklama w złym guście wdziera się nawet na scenę. W czasie jednego przedstawienia „Fausta” w Metropolitan - Operze w Nowym Jorku po skończonym pierwszym akcie wychodzi na scenę pomocnik reżysera i zapowiada, że dyrektor teatru wpadł na szczęśliwą myśl za stąpienia w II akcie kolowrotka Małgorzaty maszyną do szycia firmy X... Istotnie w drugim akcie Małgorzata siedzi przed nowoczesną maszyną do szycia, która ozdabia reklamą neonową, aby wszyscy widzieli, jakiej ona jest marki. Ale nie dość na tem. Po skończonej scenie z kolowrotkiem Małgorzata upiększa swój monolog tego rodzaju zdaniem: „Maszyna, z której korzystałam, jest z pewnością najlepsza na świecie, a kosztuje tylko 75 dolarów”.

SPORT

I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Kronika

× Baczność podoficerowie rezerwy kół Sosnowiec. Dnia 13 i 14 bm. od g. 14 odbędzie się strzelanie o uzyskanie odznaki strzeleckiej III-ej klasy na strzelnicy PW. i WF. przy ulicy Alei Stawieńskiego wszystkich członków ołowiankowe.

× Ostatnie dni pobytu Spojdy w Czeladzi. Przyjazd objazdowego trenera PZPN. Spojdy do Czeladzi wywołał zrozumiałe zainteresowanie.

Na trening, w czasie którego Spojda udzielał fachowych rad i wskazówek przybyło sporo sportowców, nawet z okolicznych miejscowości. Jak się dowiadujemy jeden trening na boisku miejskim w Czeladzi t. j. jutro Początek o godz. 3 popoł.

× Kraków — Praga. Prasa czeska donosi, że po meczu Polska — Czech-

słowacja w Warszawie rozegrany zostanie w Krakowie mecz Kraków — Praga. Mecz ten ma się odbyć dn. 17 października.

× Skandal na mistrzostwach w Szczytnie. W Katowicach odbyły się mistrzostwa Polski w szczytnie. Do tych zawodów zgłosiło się 6 drużyn. Do finału doszły Cracovia i Śląski Chorzów. Mecz finałowy został przerwany przy stanie 3:2 dla Cracovii, gdyż jeden z graczy Chorzowa spoliczkował sędziego.

× Weryfikacje. Wydział gier i dyscypliny ligi PZPN. zweryfikował ostatnio 2 mecze ligowe jako walkowery. Mecz Warszawianka — 22 pp. zakończony zwycięstwem Siedlezan w stos. 2:1 zweryfikowano jako 3:0 dla Warszawianki wskutek udziału w drużynie 22 p. p. niezgłoszonego gracza. Później spotkanie Legia — Ruch (1:4) zweryfikowano jako 0:3.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Sosnowcu wpisano następujące firmy:

Dnia 24 lipca 1933 r.

A. 2621. „Moszek Jakób Szarff w Sosnowcu. Sąd Okręgowy w Łodzi. Wydział Handlowy wyrokiem z dnia 9 czerwca 1933 r. zatwierdził układ zawarty między upadłym Moszkim Jakóbem Szarffem a jego wierzycielami i zakwalifikował upadłego Moszka Jakóba Szarffa do powrotu do niego kupieckiej.

Dnia 27 lipca 1933 r.

A. 5785. „Fabryka wyrobów powroźniczych I. M. Szlezynier — Spadkobiercy” w Będzinie. Udzielono łącznej prokury Majerowi Najmanowi, Iserowi Trajmanowi i Chaimowi Grajceerowi. Wszelkiego rodzaju umowy, zawarte przez firmę zobowiązania, weksle, żyrna na wekslach, czek i żyrna na czekach, pełnomocnictwa i korespondencje do instytucji państwowych i prywatnych z zadaniami wypłacenia lub zwrotu pieniędzy, dokumentów, przekazów oraz przesyłek pocztowych, kolejowych lub morskich, pokwitowania z odbioru pieniędzy i dokumentów, przesyłek pocztowych, kolejowych lub morskich oraz zwykłą korespondencję, nie zawierającą zobowiązań podpisanych będąc jednocześnie pod stemplem firmy: Abram Kokotek z Majerem Najmanem, albo Iserem Trajmanem, albo Chaimem Grajceerem, lub Cywią Szlezynier z Majerem Najmanem, albo Iserem Trajmanem, albo Chaimem Grajceerem. Wykreślono prawo podpisu Chany Fajgli Grajceer i Estery Najman.

A. 219. „Dom Handlowy Herc Lifszyc w Będzinie. Wykreślono firmę z rejestru handlowego z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa.

Dnia 31 lipca 1933 r.

A. 1970. „St. Święcki” w Dąbrowie Górniczej. Wykreślono firmę z rejestru handlowego z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa.

Dnia 1 sierpnia 1933 r.

A. 4821. „Jakób Grajceer” w Sosnowcu. Wykreślono firmę z rejestru handlowego z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa.

Dnia 21 sierpnia 1933 r.

A. 2178. „Kopalnia Węgla „Halina” A. Modzelewski, W. Filipczyński i S-ka w Niwce. Uchwałą zebrania spółników, odbytego w dniu 19 stycznia 1932 r. na likwidatora kopalni Węgla „Halina” w Niwce wybrano Michała Wolnego zamieszkałego w Sosnowcu ul. Legjów nr. 24.

Dnia 22 sierpnia 1933 r.

A. 5818. Centrala Skór Eszel Leler w Będzinie. Wykreślono firmę z rejestru handlowego z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa.

Dnia 28 sierpnia 1933 r.

A. 268/5872. „Juljan Ingster” w Sosnowcu. Dokonano wpisu: 1) Cyrla Ingsterowa, 2) Felicia Ingsterowa, 3) Józef Ingster, 4) Margeryta Ingsterowa i Rozalia Ingsterowa — spadkobiercy po Julianie Ingsterze wszyscy zamieszkali w Sosnowcu przy ul. Jasnej nr. 2 Stosownie do oświadczenia pełnoletnich spadkobierców, Juljana Ingstera z dnia 24.8.1933 r. i zgodnie z zawieszoną w dniu 22.8.1933 r. przez Sąd Okręgowy w Sosnowcu uchwałą Rady Familijnej, nad nieletniemiśpadkobiercami tegoż Juljana Ingstera z dnia 1.8.1933 r. zarządzać będą aż do odwołania przedsiębiorstwem spadkowym „Juljan Ingster” w Sosnowcu w charakterze pełnomocników przedsiębiorstwa, Cyrla Ingsterowa i Józef Ingster, przy czym Cyrla Ingsterowej i Józefowi Ingsterowi, każdemu z nich oddzielnie przysługiwać będzie prawo wykonywania w imieniu przedsiębiorstwa i na jego rachunek wszelkich czynności handlowych, sądowych i po za sądowych wchodzących w zakres przedsiębiorstwa, oraz prawo podpisywania firmy. W szczególności do podpisywania korespondencji w imieniu firmy „Juljan Ingster” w Sosnowcu jak również do odbioru korespondencji, pieniędzy, przesyłek, towarów, bądź od banków i osób prywatnych, bądź od instytucji rządowych i samorządowych, bądź z kolei i urzędów celnych, jak również do podpisywania wszelkiego rodzaju zobowiązań weksli czeków, pełnomocnictw, umów, i aktów za wyjątkiem aktów hipotecznych upoważnieni zostają Cyrla Ingsterowa i Józef Ingster, każde z nich oddzielnie i samodzielnie. Wszelkie natomiast akty hipoteczne podpisywane być winny przez Cyrlę Ingsterową i Józefa Ingstera łącznie. Wykreślono Juljana Ingstera.

Wilgoć i woda niszczą budynki

„TRICOSAL” światowej sławy produkt

Osusza i zabezpiecza niezawodnie

we wszystkich wypadkach (od najlżejszych do najcięższych)

PIWNICE, ŚCIANY, TARASY, DACHY. Tani w użyciu.

Bezpłatnych porad technicznych udziela Biuro Tech. Budowl. Inż. Józef Szmigleński i Ska. Warszawa, ul. Sołec 45. tel. 9-57-92

Dzisiaj premiera czołowego arcydzieła produkcji europejskiej

Tysiąc i Druga Noc

Iwan Mozzuchin, Tama Fedor i Nataja Lisienko

Film, który w erze dźwiękowców nie miał równego sobie
Wobec kosztów związanych ze sprawadzeniem filmu
tego bezpośrednio z Paryża
ceny miejsc nieznacznie podwyższone
Początek o godz. 4.30 pp.

W przygotowaniu premiera
„ROBINSON CRUSOE” z Douglasem Fairbanksem

DZIŚ!

CLARA BOW

w filmie

„DZIKA DZIEWCZYNA”

Nadprogram Chór Kubańskich Kozaków

Dyrygent: ANATOL ALEKSANDROW

Pieśni i tańce kozackie, syberyjskie, romanse cygańskie

Wkrótce: „Dzieje grzechu” w-g powieści Stefana Żeromskiego

CUDNE LOKI TRWAŁE ONDULOWANE

stanowią u milionów kobiet tajemnicę powodzenia w miłości. Zarówno przy główce a la garçonnie, jak również przy długich włosach osiągnąć cudne loki, faliste, bujne, trwałe w kilku minutach przez użycie zamiast niszczących włosów rurek esencji dla włosów HELA. Sensacyjne wyniki już po jednym użyciu, zaoszczędzenie kosztów trwałej ondulacji u fryzjera. Ty siacie artystek używają „HELA”. Cena za flaszke zł. 2 i pół, 3 flaszki 4 i pół zł. Prosimy o podanie, czy włosy suche, czy tłuste. Kupować rabatowo! Po przesłaniu w ciągu 3 dni wycinka niniejszego ogłoszenia z zamówieniem otrzymacie zupełnie darmo flakon oryginału perfum francuskich. Należy natychmiast zamawiać, gdyż zapasy tych podarków ograniczone z powodu cel. Dr. Nic. Kemény, Cieszyn, skrytka pocztowa, 100/249

CZOPKI HEMOROIDALNE

„Varicol” (z kogutkiem)
Usuwają ból, pieczenie, swędzenie,
krwawienie, zmniejszają guzy (żyłaki).

Sprzedają apteki.

PIANINO

zagraniczne nowoczesne krzyżowe bardzo mało używane,
sprzedam wyjątkowo tanio.
Katowice, Słowackiego 10 m. 1

Dnia 30 sierpnia 1933 r.

A. 5556. „Izaak Olmer” w Sosnowcu. Wykreślono firmę z rejestru handlowego z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa.

A. 4827. „G. Stawski” i S-ka w Sosnowcu. Wykreślono Szymona Bera Łęczyckiego jako spółnika firmy.

Dnia 31 sierpnia 1933 r.

A. 5259. „Szyja B. Goldwasser” w Sosnowcu. Wykreślono firmę z rejestru handlowego z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa.

TEATR MIEJSKI

W SOSNOWCU telef. 2 03

Ceny miejsc

	Ceny normalne		Ceny popoł. i niższe	
	Zł.	Gr.	Zł.	Gr.
Loże	3.	80	2.	80
Parter				
1 i 2 rząd	3.	80	2.	80
3 — 5 „	3.	—	2.	20
6 — 8 „	2.	50	1.	80
9 — 11 „	1.	80	1.	30
12 — 13 „	1.	—	1.	—
14 — 16 „	—	80	—	80
Amfiteatr:				
1 — 2 rząd	—	80	—	80
3 — 5 „	—	60	—	60
Galerja:				
	—	50	—	50

Garderoba 20 gr.

Członkowie Towarzystwa przyjaciół teatru korzystają od cen powyższych z 30 proc. zniżki. Składka członkowska wynosi zł. 2.50 kwartalnie.

POSADY I PRACE

POTRZEBNA zdolna panienka do podawania w Cukierni Mieszczańskiej, Pilsudskiego 30.

POTRZEBNY subiekt fryzjerski od zaraz Dąbrowa 3 Maja 9 Teichner.

LOKALE

POKÓJumeblowany odnajme. Wygoda, centralne ogrzewanie. Centrum Sosnowca. Telefon 11-78.

KUPNO I SPRZEDAŻ

FORD 5-cio osobowy w dobrym stanie sprzedam lub zamienię na 2-u osobowy lekki, lub motocykl z przyczepką. Wia domosć „Expres” Sosnowiec.

Pokost i Lakier

gwarantowane poleca Skład Apteczny M. Jagiellovicz, 3 Maja 7.

KWAS DO AKUMULATORÓW, poleca skład apteczny Maurycy Reiner.

Zgubione dokumenty

po 4 grosze za 1 wyraz.

NIEMIEC EDWARD zgubił kontrakt Nr. 532, wydaną w Tow. Hr. Renard.

UNIEWAŻNIA się zgubioną książkę wydaną przez Fundusz Bezrobocia w Kielcach na nazwisko Marjana Kaczmarka.

SZWARCBAUM IZRAEL LIEB zgubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez starostwo Będzińskie w Będzinie, którą się unieważnia.

BOLESŁAW SZULC zgubił dowód osobisty wydany przez Starostwo Będzińskie.

WÓJCİK STANISŁAW zgubił legitymację zasiłkową, wydaną przez gminę Bobrowniki.

Różne

ODDAM na własność dziewczynkę 8-mio miesięczną niechrzczoną. Pogoń Zielona 7. Aniela Czyżyk. I piętro.

AAW ADAMIAM, że zgubioną 4 nroc. Pożyczkę inwestycyjną serja 3778 Nr. 29 unieważniam. Antoni Stokowiak

LECZNICA chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec, Sienkiewicza 17a Wizyta 5 zł.

SKLEPY tytoniowe polecają dobrą, a tanią po 5 i 10 gr. pudełko gily do papierosów: „Kryzysowe” Paschałskiego.

CHRZĘŚCIJAŃSKI Zakład Zegarmistrzowski precyzyjnie mechanizmy Włodzimierz Niepoń, b. pracownik firm warszawskich i krakowskich. Sosnowiec, ul. Czysza 7. Wykonuje wszelkiego rodzaju reperacje zegarków kieszonkowych, Chronometrów, Repetierów, sztoperów, antyków, zegarków kontrolnych, tachometrów, Numeratorów różnego rodzaju, dorabianie części precyzyjnych do wszelkiego rodzaju maszyn według rysunków lub wzorów. Ładowanie akumulatorów. Wykonanie solidne. Gwarancja trzechletnia.

REKLAMA JEST DZWIĘGIĄ HANDLU!